

MAGYARORSZÁG TURIZMUSÁNAK ALAKULÁSA 2012

1. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának alakulása¹

A Központi Statisztikai Hivatal végleges adatai szerint 2012-ben a kereskedelmi szálláshelyet igénybe vevő vendégek száma (8 385 169 fő) összességében 4,5%-kal, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (21 805 200 éjszaka) 5,8%-kal nőtt 2011-hez viszonyítva. Az átlagos tartózkodási idő 2,6 nap volt, ami 2011-hez képest 1,2%-os növekedést jelentett. A külföldi vendégek számában (4 163 641 fő) 8,9%-os, az általuk eltöltött vendégéjszakák számában (11 392 183 éjszaka) pedig 9,4%-os növekedést regisztráltak az előző év azonos időszakához képest. A külföldiek átlagosan 2,7 (+0,4%) napot töltöttek hazánkban. A belföldi vendégek száma (4 221 528 fő) 0,5%-kal, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (10 413 017 éjszaka) 2,0%-kal nőtt 2011-hez képest. A belföldiek átlagos tartózkodási ideje 2,5 nap (+1,5%) volt 2012-ben.

A külföldi és belföldi vendégéjszakák számának alakulását a különböző szállástípusokban az 1. táblázatban foglaltuk össze.

1. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái szállástípusonként, 2012*

Szállástípus	Összesen			Külföldi			Belföldi		
	2012	2012/2011	2012-2011	2012	2012/2011	2012-2011	2012	2012/2011	2012-2011
	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka
Szálloda	16 624 260	8,1	1 245 666	9 582 443	10,9	941 827	7 041 817	4,6	309 678
5 csillagos	1 619 419	5,8	88 777	1 446 542	7,0	94 634	172 877	-2,9	-5 163
4 csillagos	8 502 561	17,2	1 247 816	5 201 870	17,9	789 767	3 300 691	16,1	457 719
3 csillagos	5 295 114	3,3	169 157	2 539 225	5,3	127 805	2 755 889	1,5	40 727
2 csillagos	468 983	-26,9	-172 581	118 344	-25,9	-41 365	350 639	-27,2	-131 008
1 csillagos	91 223	66,2	36 336	14 326	-33,0	-7 056	76 897	129,4	43 376
Kategória nélkül	646 960	-15,3	-116 865	262 136	-8,1	-23 104	384 824	-19,6	-93 813
Gyógyszálloda	1 828 468	-9,3	-187 483	1 045 039	-0,7	-7 367	783 429	-18,7	-180 198
Wellness-szálloda	3 777 726	19,5	616 449	1 204 735	13,3	141 421	2 572 991	22,7	476 014
Panzió**	1 373 650	-11,2	-173 253	355 825	-12,6	-51 297	1 017 825	-10,7	-121 957
Üdülőház	1 009 926	-4,5	-47 588	191 575	-4,4	-8 817	818 351	-4,5	-38 561
Közösségi szálláshely***	1 219 631	7,0	79 789	206 042	48,9	67 666	1 013 589	1,2	12 019
Kemping	1 577 733	5,2	77 987	1 056 298	3,3	33 744	521 435	9,3	44 367
Összesen	21 805 200	5,8	1 195 370	11 392 183	9,4	978 853	10 413 017	2,0	204 177

*Az abszolút értékes változásokban az eltérések a kerekítésekből adódnak. A szállodák összesen adata tartalmazza azokat a szállodaegységeket (90 darab) is, amelyek 2012 decemberében kategóriamegjelölés nélkül működtek.

**Egyes szálláshelyek átminősítésével (bizonyos esetekben az egyéb szálláshelyek közé kerülésével) kapcsolatban a KSH nem készített kimutatást.

***Közösségi szálláshely: turistaszálló és ifjúsági szálló összesen.

Forrás: KSH

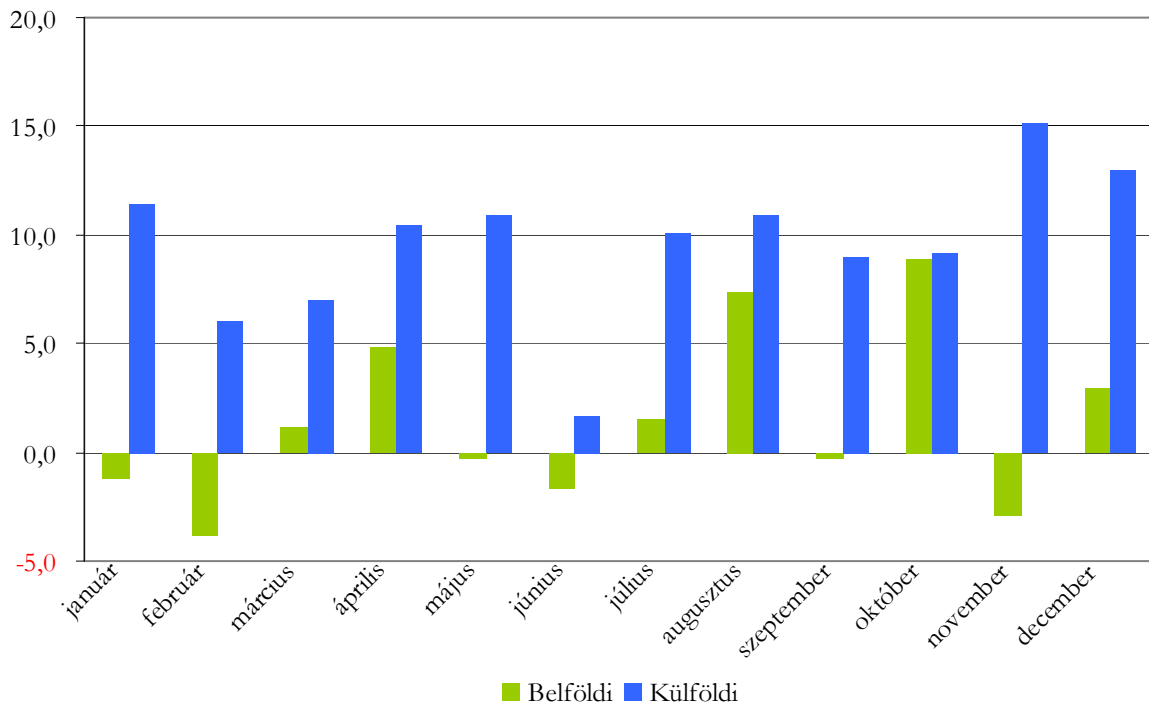
¹ Megjegyzések: Az adatok értékelésekor figyelembe kell venni, hogy 2012-től az adatok feldolgozása során a KSH a be nem érkező adatok előállítására dokumentált pótlási eljárást alkalmaz.

A 2009. október 20-án hatályba lépett 239/2009-es kormányrendelet alapján 2012 végén megszűnt a szálláshelyek eddig érvényes osztályba sorolása. Nem egyértelműen rendezett a gyógyszállodák minősítése, ugyanakkor a megjelölés használatát az egyes szállodák saját maguk döntötték el. (Forrás: KSH)

Míg a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött külföldi vendégéjszakák száma az egész év folyamán pozitívumot mutatott, a belföldi vendégéjszakaszám hullámzott (1. ábra).

1. ábra

A kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakaszám változásának szezonális alakulása, 2012 (%)

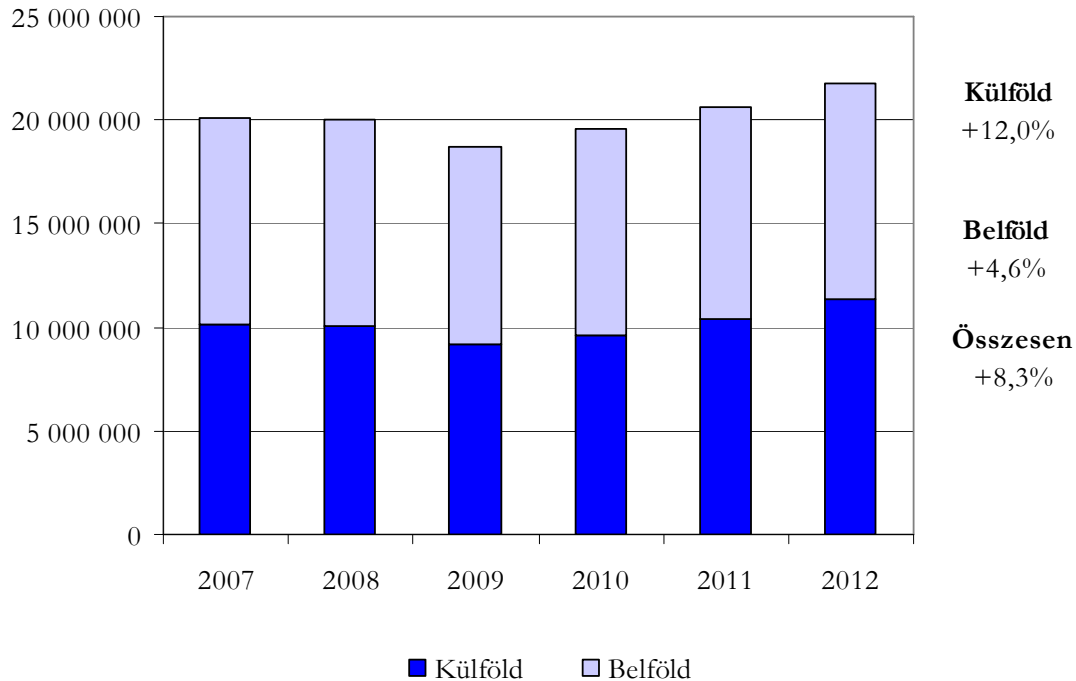

Forrás: KSH

Megvizsgáltuk, hogy az utolsó, válság előtti évhez, 2007-hez viszonyítva miként alakultak a legfontosabb mutatók. A 2012-ben regisztrált **vendégéjszakák száma a 2007-ben mért adatokhoz képest összesen 8,3%-kal emelkedett, ami a belföldi 4,6%-os és a külföldi 12,0%-os növekedésnek köszönhető (2. ábra).**

2. ábra

**A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakaszámának alakulása Magyarországon,
2007-2012**

Forrás: KSH

1.1. A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása és kapacitáskihasználtsága

2012 júliusában a működő **kereskedelmi szálláshelyek** száma 3175 volt, amelyekben 127 258 szoba 336 397 férőhellyel várta a vendégeket (2011 júliusában a működő kereskedelmi szálláshelyi férőhelyek száma 340 402 volt). Ezen belül 997 szálloda 58 214 szobával, illetve 1097 panzió 12 038 szobával működött. A férőhelyek 16,4%-a, a szállodák kategóriáján belül a legtöbb férőhely (55,2 ezer), a négycsillagos házakban volt található. A férőhelyek szintén jelentős hányadát (52,5 ezer férőhelyet) adták a háromcsillagos szállodák. A kereskedelmi szálláshelyek kapacitásadatait a 2. táblázatban foglaltuk össze.

2007-hez képest a kereskedelmi szálláshelyek férőhely-kapacitásának növekedése összességében 6,9%-os volt: a férőhelyek száma a wellness-szállodákban (+189,2%) bővült a legnagyobb mértékben. A négycsillagos házakban (+63,2%) és az üdülőházakban (+32,8%) is jelentős növekedés volt tapasztalható. Kisebb mértékben, de szintén pozitívan alakult a férőhelykapacitás az ötcsillagos szállodák (+11,9%), valamint a közösségi szálláshelyek (+1,5%) esetében is. Csökkenést regisztráltak az egycsillagos (-72,6%), a kétcsillagos (-31,5%) és a háromcsillagos (-2,0%) szállodákban, illetve a gyógyszállodák (-26,0%), a panziók² (-20,1%) és a kempingek (-2,4%) terén.

² A 239/2009 (X.20.) Kormányrendelet értelmében a magánszálláshely kategória helyett az üzleti célú egyéb szálláshely kategória megnevezése lépett érvénybe. A rendeletet követően a panziók egy részét is ebbe a kategóriába sorolták be. A panziók kapacitásának csökkenése 2007-hez képest részben ezzel az átsorolással is magyarázható.

A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása, 2012. július 31.

	Egységek	Szobák	Férőhelyek	2012/2011 (férőhelyek)
Szálloda	997	58 214	138 729	2,0%
5 csillagos	22	4 231	9 246	-1,9%
4 csillagos	251	23 649	55 197	9,9%
3 csillagos	487	21 857	52 470	-0,6%
2 csillagos	108	3 077	8 275	-11,0%
1 csillagos	20	770	1 789	-0,6%
Gyógyszálloda	30	4 578	10 357	-0,3%
Wellness-szálloda	164	11 161	27 272	0,2%
Panzió	1 097	12 038	31 863	-7,7%
Üdülőház	428	8 251	27 110	-3,2%
Közösségi szálláshely*	375	12 586	47 153	3,1%
Kemping	278	36 169	91 542	-4,8%
Összesen	3 175	127 258	336 397	-1,2%

*Közösségi szálláshely: turisztaszálló és ifjúsági szálló összesen.

Egyes szálláshelyek átminősítésével (bizonyos esetekben az egyéb szálláshelyek közé kerülésével) kapcsolatban a KSH nem készített kimutatást. A szállodák összesen adata tartalmazza azokat a szállodaegységeket (109 darab) is, amelyek 2012 júliusában kategóriamegjelölés nélkül működtek.

2012. júliustól a KSH csak azon működő gyógyszállodákról közöl adatokat, amelyek szerepelnek az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főosztály nyilvántartásában.

Forrás: KSH

2012-ben a kereskedelmi szálláshelyek szobakapacitás-kihasználtsága átlagosan 39,4% volt, ezen belül a szállodák szobakapacitás-kihasználtsága 47,7% volt. A gyógyszállodákban 62,1%-os, a wellness-szállodákban 47,1%-os kapacitáskihasználtságot mértek.

1.2. A kereskedelmi szálláshelyek bevételei

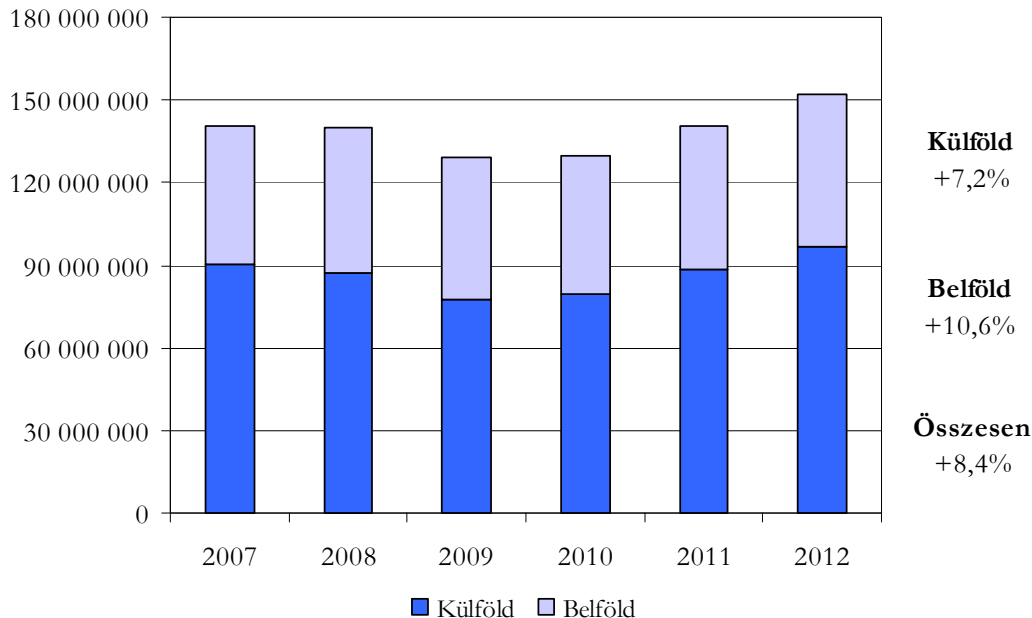
2012-ben a forintban számított szállásdíjbevétel kissé gyorsabb ütemben emelkedett, mint a vendégéjszakaszám. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó **szállásdíjbevételei 152,1 milliárd forintot (+8,3%)** tettek ki. A külföldi vendégektől származó szállásdíjbevétel (amely az összes szállásdíjbevétel 63,7%-át adta) 9,4%-kal, a belföldiektől származó szállásdíjbevétel 6,2%-kal nőtt. A kereskedelmi szálláshelyek közül **a legtöbb szállásdíjbevétel** (135,6 milliárd forint, az összes szállásdíjbevétel 89,2%-a) **a szállodákban** keletkezett.

A szállásdíjbevételek mellett a kereskedelmi szálláshelyek bruttó 61,2 milliárd forint vendéglátásból és 57,5 milliárd forint egyéb szolgáltatásból származó bevételt realizáltak 2012-ben. Így a kereskedelmi szálláshelyeken összesen **270,8 milliárd forint bruttó bevétel** keletkezett, ami 2011-hez viszonyítva folyó áron **6,7%-os növekedésnek** felel meg. A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás 2012-re számított árindexe 4,6%-kal volt magasabb az egy évvel korábbi sinthez képest. Ezen belül a szálláshely-szolgáltatás területén 2,6%-os árnövekedést mértek.

A válságot megelőző 2007-es évhez képest a szállásdíjbevételek terén 8,4%-os növekedés figyelhető meg. A külföldiek 7,2%-kal, a belföldiek pedig 10,6%-kal többet költöttek szállásdíjra (3. ábra).

3. ábra

A bruttó szállásdíjbevételek alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken, 2007-2012

Forrás: KSH

1.3. Az Üdülési Csekk és a Széchenyi Pihenőkártya felhasználási adatai a kereskedelmi szálláshelyeken

A KSH végleges adatai szerint 2012 decemberében 1592 kereskedelmi szálláshely fogadott el fizetőeszközként Üdülési Csekket, és csaknem ugyanannyi, 1411 egység Széchenyi Pihenőkártyát. **2012-ben az Üdülési Csekk, illetve Széchenyi Pihenőkártya tulajdonosok összesen 12,8 milliárd forint értékben fizettek ezen fizetőeszközökkel:** az Üdülési Csekk felhasználásának aránya az év egészét tekintve 24,1%-os, a SZÉP kártya felhasználásának aránya 75,9%-os volt.

A Nemzetgazdasági Minisztérium jelentése szerint 2012. december 31-én a SZÉP kártya elfogadóhelyek száma 39 696 volt, a SZÉP kártyával fizetett összeg 2011. szeptember és 2012. december között összesen 44,0 milliárd forintot tett ki.

1.4. A szállodák vendégforgalmának alakulása

2012-ben a vendégéjszakák 76,2%-át regisztráló szállodák vendégforgalma a kereskedelmi szálláshelyek átlagánál kedvezőbben alakult: a vendégek száma (6 583 865 fő) 6,5%-kal, a vendégéjszakák száma (16 624 260 éjszaka) pedig 8,1%-kal nőtt 2011-hez képest. Az egyszobás házakban 66,2%-os, a négyoszobás kategóriában 17,2%-os, az ötszobásoknál 5,8%-os, a háromszobásoknál 3,3%-os növekedést, míg a kétszobás házak kategóriájában 26,9 %-os csökkenést regisztráltak a vendégéjszakák számában.

2012-ben a külföldi vendégforgalom jelentős mértékben bővült: a külföldi vendégek száma (3 688 756 fő) 9,5%-kal, a külföldi vendégéjszakák száma (9 582 443 éjszaka)

10,9%-kal emelkedett a szállodákban, a kereskedelmi szálláshelyek átlagát meghaladva. A külföldi vendégek, illetve vendégéjszakák száma a négycsillagos szállodákban nőtt a legnagyobb mértékben (+18,2, illetve +17,9%). A három- és ötszillagos szállodákban szintén nőtt a külföldi vendégek (+4,2%, illetve +2,8%) és a külföldi vendégéjszakák száma (+5,3%, illetve +7,0%). Az egyszillagos szállodák vendégéjszakájában mért külföldi forgalmát 33,0%-os, a kétszillagos szállodák forgalmát 25,9%-os csökkenés jellemezte (1. táblázat).

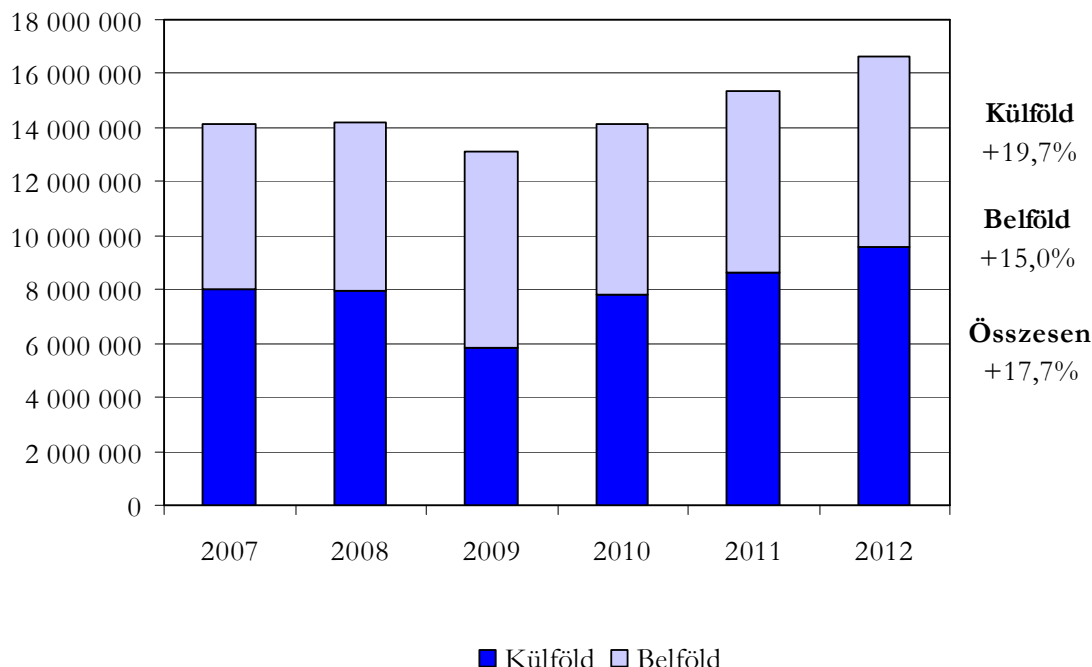
Tavaly a szállodákban **a belföldi vendégek száma (2 895 109 fő) 2,8%-kal, a belföldi vendégéjszakák száma (7 041 817 éjszaka) 4,6%-kal nőtt.** A belföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az egyszillagos kategóriában 129,4%-kal, a négycsillagosokban 16,1%-kal, a háromcsillagosokban 1,5%-kal emelkedett, az ötszillagosokban 2,9%-kal, a kétszillagos szállodák esetében pedig 27,2%-kal csökkent.

A szállodák átlagosan 14 630 forintos bruttó átlagárral működtek 2012-ben. A legmagasabb bruttó átlagár az öt- (32 606 forint) és a négycsillagos szállodákat (14 455 forint). Az egy kiadható szobára jutó bruttó árbevétel (**bruttó RevPAR**) **6975 forint** volt, a legmagasabb mutatót itt is az ötszillagos (21 302 forint) és a négycsillagos (7938 forint).

2007-hez viszonyítva 2012-ben a regisztrált vendégéjszakák száma **összesen 17,7%-kal emelkedett a szállodákban, ami a belföldi 15,0%-os és a külföldi 19,7%-os növekedésnek köszönhető (4. ábra).**

4. ábra

**A szállodák vendégéjszakaszámának alakulása Magyarországon,
2007-2012**

Forrás: KSH

3. táblázat

**A legfontosabb küldőországok vendégforgalmának alakulása
a kereskedelmi szálláshelyeken és a szállodákban, 2012***

		Kereskedelmi szálláshelyek						Szállodák					
		Vendégek			Vendégéjszakák			Vendégek			Vendégéjszakák		
		fő	2012/2011		éjszaka	2012/2011		fő	2012/2011		éjszaka	2012/2011	
			%	fő		%	éjszaka		%	fő		%	éjszaka
1.	Németország	570 147	5,1	27 667	2 146 491	3,1	64 540	479 549	6,2	27 996	1 605 645	4,8	73 541
2.	Ausztria	297 053	0,7	2 065	804 268	-0,6	-4 855	251 173	1,6	3 955	637 788	-0,2	-1 278
3.	Olaszország	229 022	16,0	31 589	624 459	18,1	95 705	211 591	17,1	30 898	578 565	20,6	98 826
4.	Oroszország	159 014	28,9	35 652	614 077	32,9	152 018	153 756	30,5	35 935	593 362	34,3	151 544
5.	Egyesült Királyság	241 519	9,1	20 145	608 112	12,8	69 006	230 156	9,4	19 776	574 484	13,8	69 665
6.	Csehország	187 513	5,0	8 929	538 591	4,8	24 668	153 990	5,5	8 028	435 231	5,3	21 906
7.	Lengyelország	194 035	8,6	15 366	485 062	8,3	37 175	137 202	10,3	12 812	308 908	9,4	26 542
8.	Hollandia	133 537	28,5	29 617	459 543	36,6	123 128	94 845	23,4	17 985	245 592	27,6	53 122
9.	USA	175 745	-1,3	-2 315	450 573	0,1	450	170 567	-1,8	-3 126	432 734	-0,3	-1 302
10.	Románia	217 631	0,7	1 513	419 030	0,9	3 738	184 371	0,6	1 100	337 935	3,1	10 161
11.	Franciaország	144 723	-4,0	-6 030	380 943	-1,6	-6 194	130 243	-3,2	-4 306	337 836	0,7	2 348
12.	Spanyolország	143 604	7,2	9 645	365 471	10,0	33 225	138 090	6,1	7 939	351 946	9,5	30 534
13.	Szlovákia	119 872	13,6	14 351	266 985	13,0	30 715	89 293	15,2	11 782	195 958	15,0	25 560
14.	Svédország	83 993	23,4	15 927	243 988	26,0	50 347	80 114	26,2	16 632	231 250	29,6	52 816
15.	Ukrajna	138 651	18,3	21 448	240 268	22,0	43 327	130 035	18,5	20 301	220 063	23,5	41 874
16.	Belgium	71 257	23,0	13 324	210 014	27,6	45 426	60 968	23,3	11 521	167 894	33,7	42 319
17.	Izrael	50 972	-1,3	-671	176 939	5,3	8 906	50 368	0,4	201	175 393	7,0	11 474
18.	Svájc	58 814	0,8	467	175 827	-0,9	-1 597	52 886	3,1	1 590	152 406	0,1	152
19.	Dánia	40 121	-0,3	-121	159 645	-2,0	-3 258	31 145	6,0	1 763	100 511	11,8	10 608
20.	Japán	77 093	10,6	7 389	153 447	13,9	18 726	75 644	10,2	7 002	148 939	13,2	17 367
21.	Norvégia	44 916	26,4	9 381	143 481	25,4	29 062	43 288	28,5	9 601	138 167	27,8	30 055
22.	Finnország	43 569	8,1	3 265	135 265	11,0	13 405	40 386	11,7	4 230	125 886	16,9	18 199
23.	Kína	72 090	23,5	13 718	127 903	10,2	11 839	70 307	22,9	13 100	122 651	9,1	10 230
24.	Szerbia	62 266	10,2	5 763	122 810	12,6	13 743	57 712	9,9	5 199	113 226	12,9	12 937
25.	Törökország	50 555	26,3	10 527	106 967	18,0	16 317	48 825	26,7	10 289	102 399	19,3	16 566
26.	Görögország	34 478	-17,7	-7 415	93 202	-18,3	-20 876	33 470	-17,0	-6 855	90 104	-11,9	-12 171
27.	Horvátország	36 028	8,6	2 853	73 346	17,8	11 083	32 921	6,9	2 125	65 110	16,7	9 317
28.	Koreai Köztársaság	54 575	21,8	9 768	71 250	17,4	10 560	53 337	20,3	9 000	68 496	15,0	8 934
29.	Kanada	25 001	0,9	223	69 012	-2,0	-1 408	23 491	-0,6	-142	64 593	-4,1	-2 762
30.	Brazília	23 843	76,6	10 342	67 250	100,1	33 642	22 067	72,1	9 245	62 246	96,1	30 504
31.	Szlovénia	27 171	-1,5	-414	61 453	10,8	5 990	22 762	-4,6	-1 098	51 159	11,2	5 153
32.	Bulgária	34 196	16,5	4 843	59 165	22,5	10 867	31 671	16,2	4 415	53 980	20,5	9 183
33.	Írország	20 160	28,6	4 483	56 271	31,1	13 349	19 020	30,7	4 468	52 767	37,0	14 251
34.	Ausztrália	21 883	17,5	3 259	54 135	21,3	9 506	19 366	13,3	2 273	47 709	16,5	6 757
35.	Portugália	14 708	-4,0	-613	36 544	-3,4	-1 286	13 714	-4,2	-601	34 077	-4,4	-1 568
36.	India	10 402	n.a.	n.a.	28 274	n.a.	n.a.	9 985	n.a.	n.a.	27 352	n.a.	n.a.
37.	Luxemburg	4 331	40,5	1 248	8 844	20,2	1 486	4 019	39,3	1 134	7 777	16,5	1 101
	Európai országok összesen	3 516 155	9,0	290 325	9 878 386	9,6	865 260	3 064 786	10,0	278 617	8 135 186	11,6	845 593
	Külföld összesen	4 163 641	8,9	340 279	11 392 183	9,4	978 853	3 688 756	9,5	320 029	9 582 443	10,9	941 827
	Belföld összesen	4 221 528	0,5	21 003	10 413 017	2,0	204 177	2 895 109	2,8	78 855	7 041 817	4,6	309 678
	Összesen	8 385 169	4,5	361 084	21 805 200	5,8	1 195 370	6 583 865	6,5	401 832	16 624 260	8,1	1 245 666

*A külföldi országok sorrendje a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma alapján került meghatározásra.

**A kereskedelmi szálláshelyek indiai vendégforgalmát 2012 óta méri a KSH.

Forrás: KSH

2. A legfontosabb küldőországok vendégforgalmának alakulása

A 2012-ben Magyarország legnagyobb küldőpiaca – a 2012. évi végleges adatok szerint 18,8%-os részesedéssel bíró **Németország** – esetében egész évben pozitívan alakult a vendégéjszakák száma mind a kereskedelmi szálláshelyeken, mind a szállodákban.

2.1. A küldőországok vendégforgalmának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken

A 2012. évi végleges adatok alapján legfontosabb tíz küldőországunk közül 2012-ben **Hollandia** (+36,6%), **Oroszország** (+32,9%), **Olaszország** (+18,1%) és az **Egyesült Királyság** (+12,8%) esetében nőtt jelentősen a kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák száma 2011-hez képest. Kisebb mértékben, de szintén pozitívan változott a **lengyel** (+8,3%), a **cseh** (+4,8%), a **német** (+3,1%), a **román** (+0,9%) és az **amerikai** (+0,1%) vendégéjszakák száma is. (A küldőpiacok vendégforgalmának a kereskedelmi szálláshelyeken és a szállodákban regisztrált adatait a 3. táblázatban foglaltuk össze.)

A TOP 10 küldőországon kívüli országokból érkező forgalom általában igen kedvezően alakult: **Brazília** (+100,1%), **Írország** (+31,1%), **Belgium** (+27,6%), **Svédország** (+26,0%) és **Norvégia** (+25,4%) esetében igen jelentős (25,0% feletti) növekedést tapasztalhattunk. **Abszolút értékben** vizsgálva az adatokat megállapítható, hogy a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált külföldi vendégéjszakák számában több mint **978 ezres növekedést** regisztráltak 2011-hez viszonyítva. Ehhez a pozitívumhoz nagyban hozzájárult az **orosz** (+152,0 ezer), a **holland** (+123,1 ezer), az **olasz** (+95,7 ezer), a **brit** (+69,0 ezer), valamint a **német** (+64,5 ezer) vendégéjszakák számának növekedése.

2.2. A küldőországok vendégforgalmának alakulása a szállodákban

A 2012. évi végleges adatok alapján legfontosabb tíz küldőországunk közül 2012-ben szintén **Oroszország** (+34,3%), **Hollandia** (+27,6%), **Olaszország** (+20,6%) és az **Egyesült Királyság** (+13,8%) esetében nőtt jelentősen a szállodai vendégéjszakák száma 2011-hez képest. Kisebb mértékben, de szintén pozitívan változott a **lengyel** (+9,4%), a **cseh** (+5,3%), a **német** (+4,8%) és a **román** (+3,1%) vendégéjszakák száma is.

A TOP 10 küldőországon kívüli országokból érkező forgalom általában kedvezően alakult a szállodákban is: **Brazília** (+96,1%), **Írország** (+37,0%), **Belgium** (+33,7%), **Svédország** (+29,6%), valamint **Norvégia** (+27,8%) esetében igen jelentős (25,0% feletti) növekedést tapasztalhattunk. **Abszolút értékben** vizsgálva az adatokat megállapítható, hogy a szállodák külföldi vendégéjszakaszámában több mint **941 ezres növekedést** regisztráltak 2011-hez képest. Ehhez a pozitívumhoz nagyban hozzájárult az **orosz** (+151,5 ezer), az **olasz** (+98,8 ezer), a **német** (+73,5 ezer) és a **brit** (+66,7 ezer) vendégéjszakák számának növekedése.

2007 és 2012 között a TOP 10 küldőpiac sorrendjében változás történt: a 2007-ben harmadik helyezett Egyesült Királyság helyére Olaszország került 2012-ben ugyanakkor Spanyolország és Franciaország helyett 2012-ben Csehország és Oroszország került be Magyarország tíz legfontosabb küldőországa közé (4. táblázat).

4. táblázat

A TOP 10 küldőpiac sorrendje, 2007 és 2012

	2007	2012
1.	Németország	Németország
2.	Ausztria	Ausztria
3.	Egyesült Királyság	Olaszország
4.	USA	Oroszország
5.	Olaszország	Egyesült Királyság
6.	Spanyolország	Csehország
7.	Románia	Lengyelország
8.	Franciaország	Hollandia
9.	Hollandia	USA
10.	Lengyelország	Románia

Forrás: KSH

A TourMIS adatbázis adatai szerint 2007 és 2012 között a külföldi vendégéjszakák száma a versenytárs országokban az alábbiak szerint változott (5. táblázat).

5. táblázat

A vendégéjszakák számának alakulása a versenytárs országokban, 2012/2007

	2007	2012	2012/2007
Ausztria	88 442 873	95 051 917	7,5%
Bulgária	7 725 747	8 866 552	14,8%
Csehország	20 610 186	20 547 839	-0,3%
Horvátország	49 574 630	n.a.	n.a.
Lengyelország	n.a.	11 876 599	n.a.
Magyarország	10 170 808	11 392 183	12,0%
Románia	3 586 439	n.a.	n.a.
Szerbia	1 475 675	1 796 217	21,7%
Szlovákia	5 198 696	4 101 201	-21,1%
Szlovénia	4 867 900	5 777 204	18,7%

Forrás: TourMIS, kivéve a magyarországi adatokat, amelyek forrása a KSH.

3. A gyógy- és wellness-szállodák vendégforgalmának alakulása

2012-ben a **kereskedelmi szálláshelyek** vendégeinek 6,0%-át (501 ezer fő), **vendégéjszakáinak 8,4%-át** (1,8 millió éjszaka) regisztrálták gyógyszállodában. Az összes szállodai vendég 7,6%-a választott gyógyszállodát, a szállodai vendégéjszakáknak pedig 11,0%-át töltötték a gyógyszállókban.

Az elmúlt év során a **gyógyszállodákban összességében a vendégek száma 11,5%-kal, a vendégéjszakák száma 9,6%-kal csökkent** az előző évhez képest, ugyanakkor a férőhelyek száma kisebb mértékben csökkent ebben az időszakban (lásd 2. táblázat). Ez a negatív változás első sorban a belföldi vendégek (-19,7%) és az általuk eltöltött vendégéjszakák (-18,7%) számának csökkenéséből adódik. A gyógyszállodák külföldi vendégeinek száma 0,2%-kal, a vendégéjszakák száma pedig 0,7%-kal csökkent 2011-hez képest.

2012-ben a gyógyszállodák vendégeinek 52,8%-a, **vendégéjszakáinak 42,8%-a származott a belföldi forgalomból.** A vizsgált időszakban az átlagos tartózkodási idő a gyógyszállodákban – a kereskedelmi szálláshelyi átlagot meghaladva – 3,7 éjszakát tett ki. A külföldi vendégek átlagosan 4,4 éjszakát, a belföldi vendégek pedig 3,0 éjszakát töltöttek a hazai gyógyszállodákban.

A KSH adatai szerint a gyógyszállodákban a vizsgált időszakban a legtöbb vendégéjszakát **Németország** (a gyógyszállodákban töltött összes külföldi vendégéjszaka 28,6%-a), **Oroszország** (18,0%), **Ausztria** (9,8%), **Csehország** (5,1%), **Románia** (2,7%), **Ukrajna** (2,4%), **Olaszország** (2,4%), **Svájc** (2,3%), **Szlovákia** (2,3%), **Izrael** (2,2%), **Japán** (2,1%), **Amerikai Egyesült Államok** (1,8%), **Lengyelország** (1,8%), az Egyesült Királyság (1,7%), **Franciaország** (1,6%) vonatkozásában regisztrálták. Ezen országok közül Oroszország, Japán és Izrael esetében könyvelhettünk el jelentős növekedést.

A **wellness-szállodák jelentősége** figyelemre méltó: 2012-ben a kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek 18,0%-át (1,5 millió fő), **vendégéjszakáinak 17,3%-át** (3,8 millió éjszaka) regisztrálták wellness-szállodában. Az összes szállodai vendég 22,9%-a választott wellness-szállodát, a szállodai vendégéjszakáknak pedig 22,7%-át töltötték a wellness-szállókban. A **wellness-szállodák vendégeinek száma 18,1%-kal**, ezen belül a belföldi vendégek száma 19,9%-kal, a külföldi vendégek száma 13,3%-kal nőtt 2012-ben 2011-hez képest. A **wellness-szállodában eltöltött összes vendégéjszakaszám 19,5%-kal emelkedett.** A belföldi vendégéjszakák száma 22,7%-kal, a külföldi vendégéjszakák száma pedig 13,3%-kal bővült. Ezzel egy időben a férőhelyek számát stagnálás (+0,2%) jellemezte.

A vizsgált időszakban **a belföldi forgalom volt a meghatározó a wellness-szállodákban:** a vendégek 73,9%-a, **a vendégéjszakák 68,1%-a belföldről származott.** Az átlagos tartózkodási idő a wellness-szállodákban valamivel a kereskedelmi szálláshelyi átlag alatt maradt, 2,5 éjszaka volt. 2012-ben a külföldi vendégek átlagosan 3,1 éjszakát, a belföldi vendégek átlagosan 2,3 éjszakát töltöttek a hazai wellness-szállodákban.

A KSH végleges adatai szerint 2012-ben a gyógyszállodák 13,7 milliárd forint, a wellness-szállodák 29,6 milliárd forint bruttó szállásdíjbevételt realizáltak. **A gyógyszállodák esetében 2,2%-kal csökkentek, a wellness-szállodák esetében 27,5%-kal emelkedtek a bruttó szállásdíjbevételek.** A gyógyszállodák esetében a szállásdíjbevétel 34,0%-a, a wellness-szállodák esetében 66,4%-a származott a belföldiektől.

4. A turisztikai régiók vendégforgalmának alakulása

A teljes vendégforgalmat tekintve abszolút értékben a **Budapest–Közép-Dunavidék régióban (+11,9%)** emelkedett a legnagyobb mértékben a vendégéjszakák száma. Ez több mint 881 ezerrel több vendégéjszakát jelentett, amely a 2012-ben országosan regisztrált összes abszolút növekedés (+1,2 millió vendégéjszaka) 73,8%-át tette ki. Ezt a **Balaton régió** (+112,2 ezer; +2,6%), valamint az **Észak-Magyarország régió** (+110,8 ezer; +7,4%) követte. Növekedést tapasztaltak a Dél-Dunántúli (+53,2 ezer éjszaka, +6,6%), a Dél-Alföld (+27,8 ezer éjszaka, +2,3%) és a Tisza-tó (+15,0 ezer éjszaka, +6,2%) régiókban is.

A külföldi vendégéjszakák száma a Budapest–Közép-Dunavidék (+14,1%), a Közép-Dunántúl (+10,4%), az Észak-Magyarország (+9,0%), a Balaton (+3,6%), a Nyugat-Dunántúl (+2,3%), a Dél-Alföld (+1,4%), és az Észak-Alföld (+1,3%) régióban nőtt az előző évhez képest. A belföldi vendégéjszakák tekintetében a Tisza-tónál (+9,1%), a Dél-Dunántúlon (+8,7%), Észak-Magyarországon (+7,1%), a Budapest–Közép-Dunavidék régióban (+3,4%), a Dél-Alföldön (+2,6%) és a Balatonon (+2,0%) is pozitív változás figyelhető meg. A vendégéjszakák számának alakulását a turisztikai régiókban a 6. táblázatban és a 5. ábrán foglaltuk össze.

6. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái turisztikai régiók szerint, 2012*

	Összesen			Külföldi			Belföldi		
	2012	2012/2011	2012-2011	2012	2012/2011	2012-2011	2012	2012/2011	2012-2011
	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka
Balaton	4 429 287	2,6	112 243	1 711 751	3,6	59 482	2 717 536	2,0	53 285
Budapest–Közép-Dunavidék	8 292 978	11,9	881 916	6 762 031	14,1	835 623	1 530 947	3,4	50 341
Dél-Alföld	1 237 809	2,3	27 830	318 622	1,4	4 399	919 187	2,6	23 293
Dél-Dunántúl	859 634	6,6	53 223	186 661	-0,6	-1 127	672 973	8,7	53 863
Észak-Alföld	1 577 078	0,0	2	505 835	1,3	6 491	1 071 243	-0,6	-6 466
Észak-Magyarország	1 608 672	7,4	110 840	261 035	9,0	21 553	1 347 637	7,1	89 339
Közép-Dunántúl	900 017	-1,0	-9 091	301 622	10,4	28 414	598 395	-5,9	-37 519
Nyugat-Dunántúl	2 642 750	-0,2	-5 296	1 275 868	2,3	28 685	1 366 882	-2,4	-33 612
Tisza-tó	256 975	6,2	15 002	68 758	-1,2	-835	188 217	9,1	15 699
Összesen	21 805 200	5,8	1 195 370	11 392 183	9,4	978 853	10 413 017	2,0	204 177

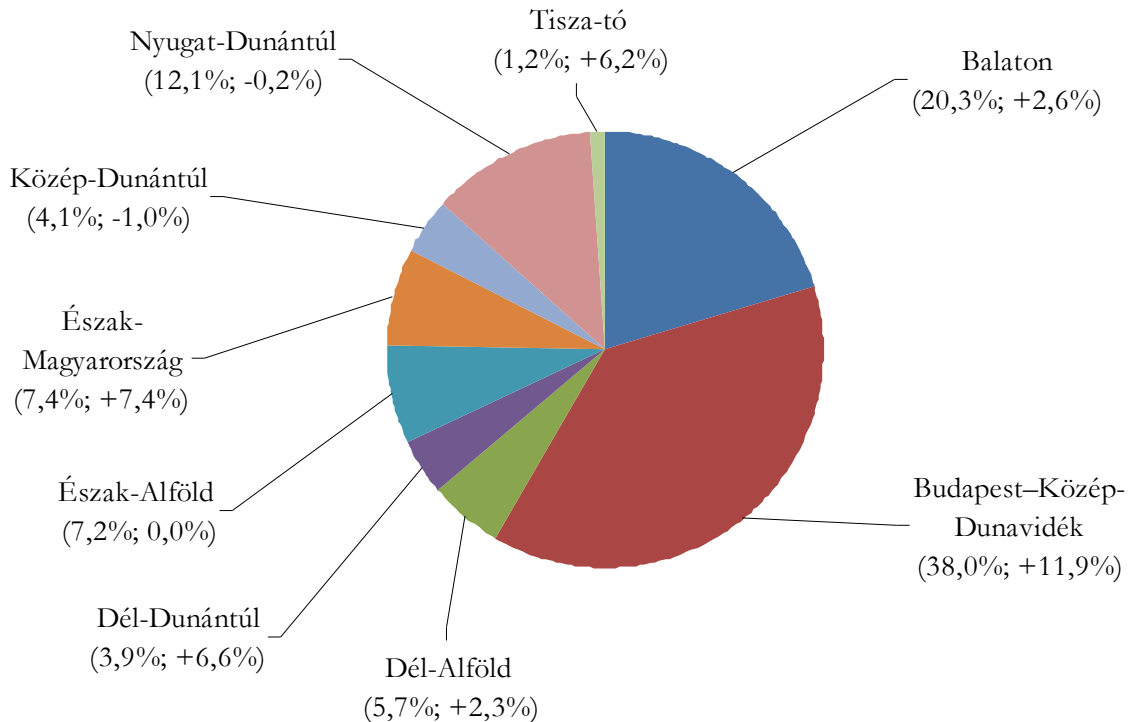
*Az abszolút értékes változásokban az eltérések a kerekítésből adódnak.

Forrás: KSH

2012-ben országos szinten a **külföldiek aránya** a vendégek számát tekintve 49,7%-ot, a **vendégéjszakák számát tekintve 52,2%-ot tett ki**. A beutazó turizmus elsősorban a **Budapest–Közép-Dunavidék** régióban volt meghatározó, ahol a külföldiek adták a vendégéjszakák 81,5%-át. A külföldi vendégéjszakák aránya 30% feletti volt még a Nyugat-Dunántúlon (48,3%), a Balatonnál (38,6%), a Közép-Dunántúlon (33,5%) és az Észak-Alföldön (32,1%). A külföldi vendégéjszakák száma magas területi koncentrációt mutat. 2012-ben a **három legnépszerűbb régióban regisztrálták a külföldi vendégéjszakák 85,6%-át**: a Budapest–Közép-Dunavidék régióban (59,4%), a Balatonnál (15,0%) és a Nyugat-Dunántúlon (11,2%).

5. ábra

A vendégéjszakák számának alakulása, 2012 (részesedés 2012; változás 2012/2011)

Forrás: KSH

A belföldi vendégforgalom a beutazó vendégforgalomnál **kevésbé koncentrált**. 2012-ben a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött belföldi vendégéjszakák 26,1%-át regisztrálták a Balaton régióban, emellett a Budapest–Közép-Dunavidék (14,7%), a Nyugat-Dunántúl (13,1%), az Észak-Magyarország (12,9%) és az Észak-Alföld (10,3%) régiók részesedése jelentős. A három legnépszerűbb régió együttes részesedése 53,9% volt.

2012-ben a **kereskedelmi szálláshelyek szobakapacitás-kihasználtsága** átlagosan 39,4% volt. A szobakapacitás-kihasználtság a Budapest–Közép-Dunavidék (53,2%), a Balaton (41,3%) és a Nyugat-Dunántúl (41,0%) régióban volt a legmagasabb. A **szállodák** szobakapacitás-kihasználtsága ugyanezen időszakban átlagosan 47,7% volt, régiós szinten a Budapest–Közép-Dunavidéken (56,7%), a Nyugat-Dunántúlon (49,6%) és a Balatonon (46,0%) volt a legmagasabb.

A kereskedelmi szálláshelyek **bruttó szállásdíjbevételei 152,1 milliárd forintot tettek ki (+8,3%) 2012-ben**. A bevételek szempontjából a három legfontosabb régió a Budapest–Közép-Dunavidék (az összes bevétel 51,2%-a képződött itt), a Balaton (15,4%) és a Nyugat-Dunántúl (10,4%) volt. A kilenc régió közül a Tisza-tó (+13,5%), az Észak-Magyarország (+12,2%) és a Balaton (+12,0%) régióban növekedtek leginkább a szállásdíjbevételek. A többi régió is pozitív irányba mozdult el: az Észak-Alföldön 8,4%-os, a Budapest–Közép-Dunavidéken 8,1%-os, a Nyugat-Dunántúlon 7,4%-os, a Dél-Alföldön 5,1%-os, a Dél-Dunántúlon 2,0%-os és a Közép-Dunántúlon 0,3%-os növekedést regisztráltak.

A külföldi szállásdíjbevételek megoszlását magas területi koncentráció jellemezte: a bevételek 70,5%-át a Budapest–Közép-Dunavidék régióban, 10,2%-át a Balatonon, 8,8%-át a Nyugat-Dunántúlon realizálták. **A belföldi vendégektől származó bevételek jóval kevésbé koncentráltak:** a bevételek 24,6%-a a Balaton, 17,4%-a a Budapest–Közép-Dunavidék, 14,1%-a az Észak-Magyarország és 13,3%-a a Nyugat-Dunántúl régióban keletkezett.

Miközben 2007 és 2012 között a vendégéjszakák száma országosan átlagosan 8,3%-kal nőtt, a régiók közül négy régió (Budapest–Közép-Dunavidék, Dél-Alföld, Észak-Magyarország és Nyugat-Dunántúl) esetében alakult kedvezően összességében a vendégforgalom a 2007-es adatokhoz képest. Az egyes régiók között viszonylag jelentős eltérések tapasztalhatók abban, hogy a belföldi vagy a külföldi vendégforgalom alakult-e kedvezőbben (7. táblázat, 6. ábra).

7. táblázat

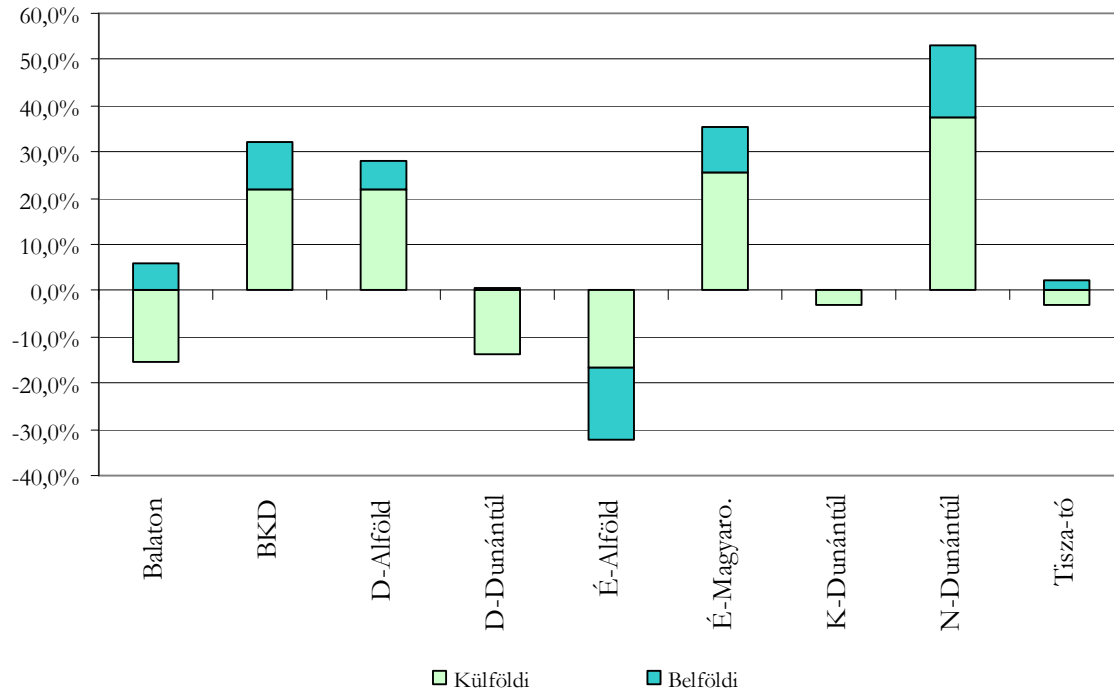
A kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák számának változása a turisztikai régiókban, 2012/2007

Régió	Külföld	Belföld	Összesen
Balaton	-15,3%	5,8%	-3,5%
Budapest–Közép-Dunavidék	21,9%	10,4%	19,6%
Dél-Alföld	21,7%	6,3%	9,8%
Dél-Dunántúl	-13,9%	0,6%	-2,9%
Észak-Alföld	-16,5%	-15,8%	-16,0%
Észak-Magyarország	25,7%	9,6%	12,0%
Közép-Dunántúl	-2,9%	-0,1%	-1,1%
Nyugat-Dunántúl	37,5%	15,4%	25,1%
Tisza-tó	-3,2%	2,3%	0,8%
Összesen	12,0%	4,6%	8,3%

Forrás: KSH

6. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakaszámának változása a turisztikai régiókban, 2012/2007

Forrás: KSH

További információ:

- Központi Statisztikai Hivatal, www.ksh.hu
- Nemzetgazdasági Minisztérium, <http://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/tervezeskoordinacioert-felelos-allamtitkarsag>
- Magyar Turizmus Zrt., Kutatási Iroda
 1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
 telefon: 06-1/488 8710, fax: 06-1/488 8711, e-mail: kutatas@itthon.hu
 honlap: www.itthon.hu > Szakmai oldalak > Piaci Iránytű